

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Memo

Opdrachtgever: Montagne Advies en Ontwikkeling

projectnummer: 051.15.50.00.00

Van: BügelHajema Adviseurs

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Bisschopstraat 39 Weerselo

Datum: 02-02-2018

Om de uitvoerbaarheid van herinrichting van het plangebied te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 30 januari 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: licht bewolkt, 4 °C en een zwakke wind.

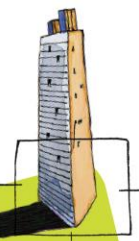
PLANGEBIED

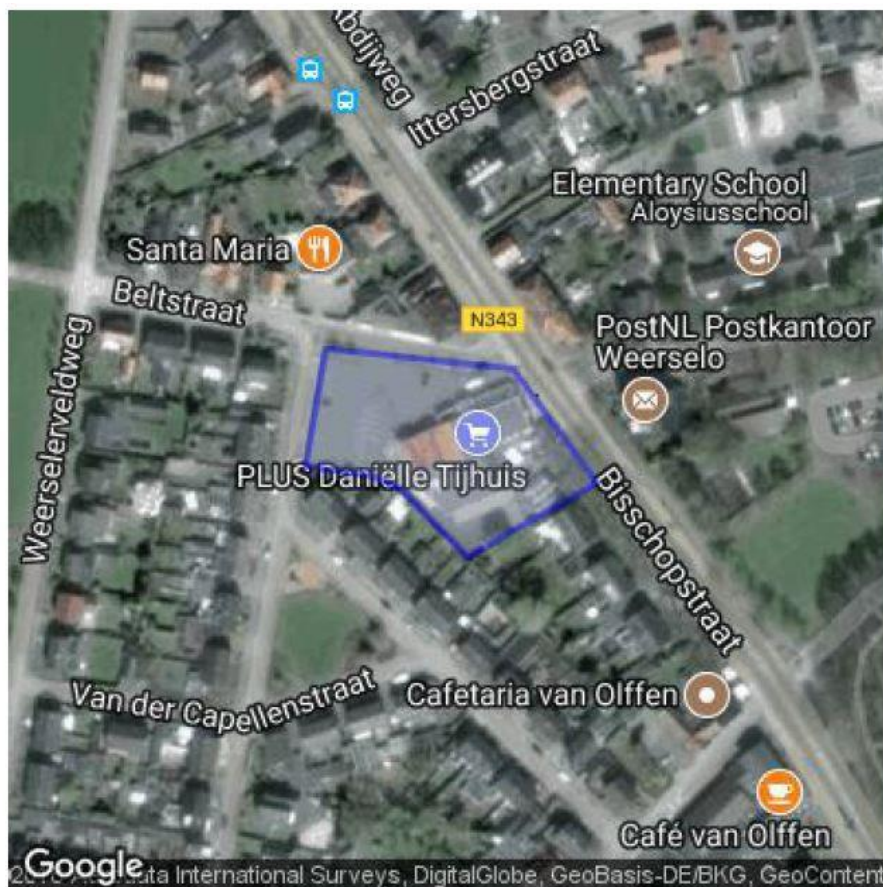
Het plangebied betreft het kadastrale perceel waarop de Plus supermarkt en een bakkerij zijn gevestigd, aan de Bisschopstraat 39 te Weerselo.

Ongeveer de helft van het plangebied wordt ingenomen door de bebouwing van de supermarkt en de bakkerij. De rest van het terrein is vrijwel geheel verhard en in gebruik als parkeerplaats en voor klein deel als opslag voor de supermarkt. De oosthoek van het plangebied is een ongebruikt stukje grond zonder begroeiing, met bedekking met houtsnippers. In smalle randen rond de parkeerplaats zijn hagen aanwezig met daarin enkele bomen. Voorliggende rapportage gaat over dit hele plangebied.

Het planvoornemen betreft het slopen van de huidige bebouwing en deze vervangen door nieuwbouw voor dezelfde supermarkt en bakkerij. De bebouwing krijgt een iets grotere oppervlakte en de parkeerplaats wordt opnieuw ingericht. De aanwezige bomen in noord- en westrand worden in stand gehouden, evenals de hogere coniferenhaag aan de zuidrand van de parkeerplaats. De lagere beukenhagen aan de west- en noordrand van de parkeerplaats worden in stand gehouden of opnieuw ingeplant.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (ontleend aan Quickscanhulp.nl)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 30-01-2018 13:59:20) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde dier- en plantsoorten bekend zijn. Het betreft vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen, dagvlinders en vaatplanten. Indien van toepassing worden relevante soorten in onderstaande tekst betrokken.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het plangebied een beperkte natuurwaarde heeft. Naast het winkelpand en de beklinkerde parkeerplaats is zeer beperkt groen aanwezig. Aan de noord- en westrand van de parkeerplaats is een 1 meter hoge beukenhaag aanwezig. Hierin staan enkele lindebomen en een meidoorn. Ze zijn tot 10 m hoog en worden in stand gehouden. Aan de zuidkant van de parkeerplaats is over circa 20 m een coniferenhaag aanwezig van circa 2,5 m hoog, ook deze haag wordt in stand gehouden. Aan de zuidoostzijde staan net buiten het plangebied een grote zomereik en een paardenkastanje.

Er is geen natuurlijke begroeiing aangetroffen, behoudens enkele korstmossen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. In de omgeving van het plangebied is breed wollegras bekend (Quickscanhulp.nl). Dit is een soort van voedselarme vennen, een biotoop dat niet in het plangebied aanwezig is. Gezien de aanwezigheid van bebouwing en de grote mate van verharding zijn beschermde planten ook niet te verwachten.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus, gierzwaluw en enkele soorten roofvogels en uilen (Quickscanhulp.nl). Tijdens het veldbezoek zijn in tuinen direct grenzend aan het plangebied circa 10 huismussen waargenomen. De bebouwing is geïnspecteerd op geschiktheid voor huismus en gierzwaluw. Daarbij is vastgesteld dat langs randen van het dak langs overhangende gevelpannen en langs daklijsten mogelijk geschikte invliegopeningen voor gierzwaluw en huismus aanwezig zijn.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Figuur 2. Impressies van het plangebied (30 januari 2018)

Hoewel het type dakpan minder geschikt voor huismussen, zijn er toch openingen waardoor huismussen via de dakgoot onder het pannendak kunnen kruipen om daar te nestelen. Voor huismussen is voldoende schuil- en foerageergelegenheid aanwezig in de directe omgeving, in aangrenzende tuinen aan west-, zuid- en zuidoostzijde, en in de coniferenhaag aan de zuidzijde van de parkeerplaats. Een broedgeval van huismus is daarom niet uitgesloten.

Nestplaatsen van roofvogels of uilen of ander jaarrond beschermde soorten zijn niet aangetroffen en worden evenmin verwacht.

Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van overige vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats, zoals de sperwer of ransuil. In de omringende tuinen zijn enkele algemene tuinvogels waargenomen zoals Turkse tortel, koolmees en zanglijster. Incidenteel

kan een enkele soort ook hier tot broeden komen. Nesten van deze soorten zijn alleen in het broedseizoen beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verschillende soorten vleermuizen bekend, namelijk gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis (Quickscanhulp.nl). De bomen in het plangebied zijn tussen 5 en 10 m hoog en hebben een geringe omvang; ze bevatten geen ruimten (holtes of scheuren) die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De winkelpanden zelf hebben langs dakranden plaatselijk kleine openingen of spleten die vleermuizen toegang bieden tot achterliggende restructies in de spouw of onder het dak.

Het grootste deel van het plangebied is door het bebouwde karakter en straatverlichting hooguit matig geschikt als foerageergebied of vliegroute van vleermuizen. Dit geldt ook voor de direct rond het plangebied liggende wegen. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute. De buitenranden van het dorp en de nabije natuurgebieden zijn van veel grotere waarde als foerageergebied voor deze soorten.

Er zijn 8 soorten beschermde grondgebonden zoogdieren bekend in de omgeving (Quickscanhulp.nl). Vijf daarvan zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de verbodsartikelen van de Wnb. De niet-vrijgestelde soorten betreffen steenmarter, das en eekhoorn. Er zijn geen nesten, graafsporen, pootafdrukken of uitwerpselen van deze dieren aangetroffen. Gezien de bebouwing en verharding, de afwezigheid van hogere kruiden of ruigte, en de aanwezigheid van slechts enkele geïsoleerd staande bomen, en de verstoring door mensen, verkeer en verlichting is het gebied niet geschikt als leefgebied voor deze soorten. Er zijn geen openingen in de bebouwing geconstateerd die verblijfplaatsen voor steenmarter kunnen opleveren. Daarmee kunnen permanente verblijfplaatsen van deze soorten in het plangebied worden uitgesloten.

In het plangebied zijn hooguit enkele algemene, vrijgestelde zoogdiersoorten zoals huisspitsmuis en egel te verwachten.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van enkele soorten amfibieën (Quickscanhulp.nl). Voor een aantal algemenere daarvan geldt in de provincie Overijssel bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied niet geschikt als voortplantingsbiotoop. Voor de niet-vrijgestelde soort poelkikker is geen geschikt leefgebied aanwezig (hoge dichtheid van bebouwing en verharding en lage natuurkwaliteit van het aanwezige groen). Ook voor de in de omgeving bekende beschermde reptielen- en dagvlindersoorten (levendbarende hagedis, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder) ontbreekt geschikt leefgebied.

Het voorkomen van beschermde niet-vrijgestelde soorten amfibieën, reptielen en ongewervelden in het plangebied kan worden uitgesloten.

In het plangebied worden hooguit incidenteel enkele algemene vrijgestelde amfibieënsoorten verwacht, zoals de bruine kikker en gewone pad.

TOETSING

Met de sloop van de aanwezige bebouwing gaan mogelijk nestplaatsen van huismus of gierzwaluw verloren. Nesten van deze soorten zijn jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. Ook gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Om na te gaan of daadwerkelijk nest- of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, is nader onderzoek nodig. Aan de hand van dit nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is voor huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen.

De aanwezige coniferenhaag aan de zuidzijde van de parkeerplaats is waardevol als schuilplaats voor huismussen en zal ook in stand worden gehouden. Verder hebben zowel de huidige als de toekomstige inrichting van het plangebied een lage waarde als foerageergebied voor vogels, of als foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Daarom zijn geen negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes te verwachten. Buiten het plangebied zijn op korte afstand foerageergebied of vliegroutes van betere kwaliteit aanwezig.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels (andere dan de jaarrond beschermde) in het plangebied en in de directe omgeving worden vernietigd of verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt. Door de beplanting en bebouwing die moet wijken weg te halen vóór het broedseizoen kan verstoring van broedplaatsen in dit geval goed worden voorkomen.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening Overijssel 2017. Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de Lemselermaten op een afstand van circa 1,0 km ten westen van het plangebied.

Het dichtstbijzijnde NNN-gebied betreft hetzelfde gebied Lemselermaten, inclusief een zone met ontwikkelopgave voor het Natura 2000-gebied hieromheen. Deze ligt op circa 0,8 kilometer afstand, buiten de bebouwde kom. Tussen het NNN en het plangebied ligt bebouwing en infrastructuur. Het plangebied heeft geen ecologische relatie met de beschermde gebieden.

TOETSING

Doordat de geplande ontwikkeling buiten het Natura 2000-gebied plaatsvindt, heeft het plan geen directe effecten op het gebied. Ook indirecte effecten door invloed op waterhuishouding of verontreiniging, optische verstoring of verstoring door geluid, trilling of verlichting zijn vanwege de afstand uit te sluiten. Wel kan het plan leiden tot enige emissie van stikstof in de lucht wat bijdraagt aan verzuring en vermesting door N-depositie, tijdens de aanleg en tijdens de exploitatiefase. Echter gezien de beperkte omvang van de ontwikkelingen en relatief grote afstand tot de Natura 2000-gebieden, zal de emissie aan stikstof beneden de grenswaarde van 0,05 mol N/ha/j blijven. Een negatief effect is daarmee uitgesloten.

Gezien de terreinomstandigheden, de tussenliggende afstand en de aard van de ontwikkeling zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden of het NNN te verwachten. De ontwikkeling is niet in strijd met de gebiedenbescherming van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen in het kader van de Wnb nodig is. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is en of deze in voorkomend geval verkregen kan worden.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het verder nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Nader onderzoek in het kader van gebiedsbescherming (Wnb en provinciaal ruimtelijk natuurbeleid) is niet nodig. Een vergunning van de Wnb voor beschermde gebieden is op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening Overijssel 2017.